

Általános indokolás

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2011. január 1-jén lépett hatályba és 18. §-a a következő rendelkezést tartalmazza:

„18. § (1) A jogszabály tervezetéhez a jogszabály előkészítője indokolást csatol, amelyben bemutatja azokat a társadalmi, gazdasági, szakmai okokat és célokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait.

(2) A jogszabály tervezetének indokolásában tájékoztatást kell adni a javasolt szabályozás és az európai uniós jogból eredő kötelezettségek összhangjáról, valamint a 20. § szerinti egyeztetési kötelezettségről.”

A Szervezeti és Működési Szabályzat (a továbbiakban: SzMSz.) felülvizsgálatának elsősorban szakmai okai vannak, az alábbiak miatt:

1. Budapest Főváros XIX. ker. Kispest Önkormányzat Képviselő-testülete a 218/2011. (III.30.) Ökt. határozattal létrehozta a normatív határozatot előkészítő munkacsoportot, amelynek feladata a Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatára vonatkozó javaslat tétel.

2. a Jat.3. §-a kimondja, hogy: „A jogszabályban nem ismételtető meg olyan jogszabályi rendelkezés, amellyel a jogszabály az Alkotmány alapján nem lehet ellentétes.

Az önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes más jogszabállyal, így gyakorlatilag 2011. január 1-jétől alkotmánysértő az az önkormányzati rendelet, amely megismétli valamely magasabb szintű jogszabály rendelkezéseit. A jelenleg hatályos SzMSz nevéből adódóan szervezeti és működési kérdések részletszabályait tartalmazza, az Ötv-ben meglévő szabályozást speciális, a helyi sajátosságokhoz igazodó szabályokkal egészíti ki, így számos szakaszában megismétli az Ötv. rendelkezéseit.

3. ugyancsak a Jat. mondja ki, hogy az önkormányzati rendelet megalkotásakor is biztosítani kell, hogy:

- a) megfeleljen az Alkotmányból eredő tartalmi és formai követelményeknek,
- b) illeszkedjen a jogrendszer egészébe,
- c) megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek és
- d) megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek.

4. 2010. március 1. napjától hatályos a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM. rendelet, mely számos követelményt támaszt, például: a jogszabály formai tagolása, a hivatkozások megjelenítése, a logikai, egységes sorrendje tekintetében.

A fenti követelményeknek a jelenleg hatályos SzMSz csak részben felel meg, módosítása pedig nehezen kezelhetővé tenné a számos hatályon kívül helyező rendelkezéssel, vagy például a korábban alkalmazott francia bekezdések pontokba szedésével.

A felsorolt okok alapján a korábbi SzMSz hatályon kívül helyezése és új SzMSz elfogadása javasolt

Természetesen a tervezet összeállítása során figyelembe vételre kerültek a jelenleg hatályos SzMSz eredményei, a korábbi jó szabályozási megoldások továbbvitele.

A rendelet tervezet elkészítése során törekedtünk arra, hogy a hatáskörök megosztása során a polgármester és a bizottságok között megfelelő arányosításra kerüljön sor, ezzel csökkentve a bizottságok –különös tekintettel a Szociális és Lakásügyi Bizottság és a Tulajdonosi Bizottság- leterheltségét.

Részletes indokolás

Bevezető rész

Önkormányzati rendelet preambuluma nem tartalmazhat, így a jogszabálytervezet megjelölése után, a szerkezeti egységeket megelőzően a bevezető részt kell elhelyezni, melynek kötelező tartalmi elemei (érvényességi kellékek):

- a) jogalkotásra felruházott szerv megjelölése,
- b) a jogalkotásra szóló felhatalmazás megjelölése,
- c) feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezés és
- d) egyetértés, véleményezés ténye.

II. fejezet Az általános rendelkezések 1-2. § :

Az általános rendelkezések között kell meghatározni az önkormányzat hivatalos megnevezését, székhelyét, jelképeit. A jelenleg hatályos SzMSz:

- a) tartalmazza a működési terület leírását, amelyet – ha igény van rá – a függelékben célszerű szerepeltetni;
- b.) az önkormányzat jelképeit, amely átvételre került a hatályos SzMSz-ből
- c.) az önkormányzat kapcsolataira vonatkozó rendelkezés is átvételre került a hatályos SzMSz-ből

A 4.§-ban kerültek meghatározásra azon önszerveződő közösségek, civil szervezetek, amelyek képviselőit – az Ötv. 8. § (5) bekezdésének második mondata alapján – feladatköréhez kapcsolódóan tanácskozási jog illeti meg a képviselő-testület és a bizottsága ülésén

A III. fejezet: A feladatok, átruházott hatáskörök 5.§:

A fejezet utal az Ötv 9.§ (1) bekezdésben foglalt szabályra, miszerint az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. Az SzMSz mellékletében kerül meghatározásra a bizottságokra és a polgármesterre átruházott hatáskörök felsorolása, erre utal a (2) bekezdés.

A hatáskörök tekintetében szintén törlésre kerültek a korábbi szövegből az Ötv. rendelkezéseit megismétlő részek.

IV. fejezet A képviselő-testület működése 6-37.§:

Ezen fejezet jelentős számú rendelkezést foglal magába, így indokolt volt alcímekre bontani.

Meghatározásra került, hogy a polgármester akadályoztatása esetén ki hívja össze a képviselő-testületet, a polgármester illetve az alpolgármester(ek) tartós akadályoztatása esetén a Szociális és Lakásügyi Bizottság elnöke hívja össze és vezeti az ülést.

Meghatározásra került továbbá az akadályoztatás fogalma is.

1. A képviselő-testület megalakulása (8. §)

A hatályos SzMSz-ből nem kerültek átvételre az Ötv-ben meghatározott, az alakuló ülésre vonatkozó szabályok, azonban rögzítésre kerül az alakuló ülés folyamata és kötelező napirendi

pontjai a Belügyminisztérium az alakuló ülés előkészítéséhez készített módszertani ajánlása alapján.

2.Rendes ülés 9-10.§

A testületi ülések időpontját, és a nyári szünet időtartamát tartalmazza. Az ülések időpontjának meghatározásánál a már kialakult gyakorlathoz igazítottuk a szabályozást.

Rendkívüli ülés 11.§.

A rendkívüli kívüli ülés összehívására vonatkozó szabályok átemelésre kerültek a korábbi SzMSz szövegéből azzal az eltéréssel, hogy a korábbi merev jogszabályi hivatkozások mellőzésre kerültek, és kiegészült az Ötv., 12.§ (1) bekezdésében foglalt kezdeményezők köre.

Az ülések meghívottjai 12.§

A testületi ülésre meghívottak köre átemelésre kerültek a hatályos SzMSz-ből.

Az ülések nyilvánossága, Zárt ülés 13-14.§

A képviselő-testület ülése főszabályként nyilvános, az Ötv-ben meghatározott esetben zárt ülést tart vagy rendelhet el. A közérdekű adat és a közérdekből nyilvános adat megismerhetőségét a zárt ülés esetén is biztosítani kell. Az erre vonatkozó rendelkezések kerültek a tervezet 14. §-ába.

Munkaterv, Napirendi pontok előkészítése, megvitatása, A napirendi pontok tárgyalási sorrendje, Az előterjesztés és az előterjesztések rendje, Interpelláció, Képviselői kérdés és közlemény, Képviselői indítvány, A tanácskozás rendje, A képviselő-testület ülésének vezetése 15-26.§

Ezen alcímek alá kerültek a munkatervre és az előterjesztésekre vonatkozó szabályok, némi pontosítással és kiegészítéssel.

Az előterjesztések benyújtási határideje 8 munkanapra csökkent. Meghatározásra került az interpelláció fogalma.

Az előterjesztés körében pontosításra került a bizottságok véleményezési kötelezettségére vonatkozó előírás.

A képviselői indítvány formai követelményei is meghatározásra kerültek, annak érdekében, hogy az ülés előtt benyújtott képviselői indítványok törvényességi véleményezése biztosított legyen, előírásra került, hogy a polgármesterhez való benyújtással egyidejűleg a jegyzői kabinet irodának is le kell azt adni.

A tanácskozás rendjének fenntartására vonatkozó szabályok meghatározásánál a módszertani útmutató alapján bekerült, hogy a rendezavarás miatt félbeszakadt ülés, csak újabb polgármesteri összehívásra folytatódhat.

Ezen alcím alá a korábbi SzMSz testületi ülés vezetésére, az előterjesztések feletti vita lebonyolítására, a tanácskozás rendjének fenntartására vonatkozó rendelkezései kerültek

Az ülés vezetésének szabályai kiegészítésre kerültek az ülés félbeszakításának és berekesztésének szabályaival.

Módosító javaslat, Ügyrendi javaslat, A döntéshozatal szabályai, A szavazás módja, Név szerinti szavazás esete, Titkos szavazás lehetőségei, A testület döntései, A testületi ülés jegyzőkönyve 27-37.§

A minősített többséget igénylő kérdések köréből az Ötv-ben szabályozott esetek nem kerültek bővítésre, illetve a szavazás módjánál pontosításra került, hogy először a módosító javaslatot, majd az eredeti javaslatot kell megszavaztatni.

A név szerinti- és titkos szavazásra vonatkozó szabályokban nem történt változás.

A képviselő-testület döntéseire vonatkozó szabályozás kiegészült a normatív határozattal, melynek fogalmát a Jat. 23-24. §-a vezeti be, közjogi szervezetszabályozó eszköz néven. Közjogi szervezetszabályozó eszközök: a helyi önkormányzat képviselő-testülete normatív határozatban szabályozza az általa irányított szervek, valamint saját tevékenységét, működését, szervezetét, továbbá saját cselekvési programját. Ezen határozatokat az Ötv. 16. § (5) bekezdése alapján a rendelet kihirdetésére vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával közzé kell tenni.

A rendeletek jelölése kikerült az SzMSz-ből, mivel azt az IRM rendelet szabályozza. A rendelet kihirdetésének módja pontosításra került és rögzítésre került a kihirdetés időpontjának meghatározása. A szabályozás kiegészült a normatív határozat közzétételének szabályaival, amelyre vonatkozóan az Ötv 16.§ (5) bekezdése tartalmaz kötelezettséget. A jegyzőkönyv készítésének szabályainál a korábbi SzMSz-ben foglalt rendelkezések kerültek átvételre, némi pontosítással: a szó szerinti jegyzőkönyv készítésének kötelezettsége, és a hangfelvételre vonatkozó szabályok kikerültek, mert azt a 29/2009. (X.30.) ÖM rendelet szabályozza.

A V. fejezet Közmeghallgatás és lakossági fórum 38-39.§

A fejezetben a közmeghallgatásra és lakossági fórumra vonatkozó szabályok kerültek a hatályos SzMSz-ből átvételre.

Az VI. fejezet A képviselő 40-43.§

Ebben a fejezetben a települési képviselők jogállása került rendezésre, természetesen a korábbi szabályozásból az Ötv. megismételt rendelkezései törlésre kerültek.

A VII. fejezet Bizottságok és munkacsoportok 44-51.§

A bizottságokra vonatkozó szabályok kerültek átvételre a hatályos SzMSz-ből, az alábbi módosításokkal: 1. melléklet kiegészült a bizottságok létszámával és tagjaival, a bizottsági szabályoknál kikerült a bizottsági alelnök megválasztásának szabálya, mert az Ötv. 22.§-a alapján a képviselő-testület határozza meg a bizottság szervezetét. Természetesen a bizottság elnökének az alelnökre vonatkozó javaslattevési joga továbbra is megmaradt. Kiegészült a szabályozás azzal, hogy a bizottságot a bizottsági elnök akadályoztatása esetén hívja össze az alelnök, illetve a bizottsági jegyzőkönyvek vizsgálatának szabályai kerültek pontosításra.

A munkacsoportra vonatkozó szabályok kiegészültek azzal, hogy a külső szakértő számára a díjazás megállapításáról a munkacsoport létrehozásakor kell dönten.

A VIII. fejezet Polgármester, alpolgármester, tanácsnok és a fővárosi küldött 52-57.§

A fejezetben a korábbi szabályok kerültek összevonásra és néhány pontosítást és kiegészítést tartalmaz.

A polgármester egyéb munkáltatói jogait az Ügyrendi és Közbeszerzési Bizottság gyakorolja. Az alpolgármesterekre vonatkozó szabályok ide kerültek összevonásra, és meghatározásra került az alpolgármesterek száma, valamint az alpolgármesterek feladatainak és helyettesítés rendjének meghatározására vonatkozó polgármesteri jogkör.

A tanácsnokok feladatait a 4. melléklet tartalmazza.

A fővárosi küldött szabályai változatlan tartalommal kerültek átvételre a hatályos SzMSz-ből.

IX. fejezet: A jegyző, aljegyző 58.§

A korábbi szabályozás került átvételre a hatályos SzMSz-ből, kiegészítve a két aljegyző kinevezésére vonatkozó rendelkezéssel.

X. fejezet A polgármesteri hivatal 59.§

A hivatal jogállása került módosításra. A hatályos az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet 8/A.§-a alapján a hivatal önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.

XI. fejezet Lakossággal való kapcsolati formák 60§.

Ezen rendelkezésből kikerült a Kispest Újság, a többi szabályozás változatlanul került átvételre a hatályos SzMSz-ből.

XII. fejezet Kisebbségi önkormányzatok 61.§

Változatlan tartalommal került átvételre a hatályos SzMSz-ből.

Az önkormányzat vagyonára, költségvetésére vonatkozó rendelkezések nem kerültek átvételre a hatályos SzMSz-ből (a költségvetési rendelet, a vagyonrendelet illetve Áht. rendelkezéseit megismétlő részek.)

XIII. fejezet: Záró rendelkezések 62-75.§

Itt kaptak helyet a hatályba léptető, hatályon kívül helyező rendelkezések, valamint az SzMSz mellékleteinek a felsorolása.

A záró rendelkezésben kerültek elhelyezésre a Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata képviselő-testületének az Önkormányzat vagyonával való rendelkezés szabályairól szóló 9/2004. (III. 16.) számú önkormányzati rendelet, a Bp. Főv. XIX. ker. Kispest Önkormányzat képviselő-testületének az Önkormányzat tulajdonában levő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 17/2006. (IV.19.) rendelet, Budapest Főváros XIX.kerület Kispest Önkormányzat Képviselő-testületének a járművek elhelyezéséről, a parkolóhely építési kötelezettségről, és annak megváltásáról szóló helyi szabályozásról szóló 32/2007. (IX.21.) sz. rendelet, Budapest Főváros XIX. ker. Kispest Önkormányzatának a Kispesti Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatáról és a közterületek rendjéről szóló 47/1995. (XII. 22.) rendelet, valamint a Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzat képviselő-testületének a kerületi polgárok szociális és gyermekvédelmi ellátásáról szóló 20/2008. (VI.20.) sz. rendelet hatásköri szabályokat tartalmazó rendelkezéseinek a hatályon kívül helyezésére és módosítására vonatkozó szabályok.

A fentieket összefoglalva megállapítható, hogy a felülvizsgálat oka egyben meghatározza az elérendő célt is, azaz a hatályos jogszabályoknak megfelelő önkormányzati rendelet alkotása, mely a testület hatékony és rugalmas működését segíti, felesleges szabályzókat nem tartalmaz.